

"וְהָיָה מִיָּדֵי זֶדְדִּי בְּזֶדְדִּי, וּמִיָּדֵי שֶׁבֶת בְּשֶׁבֶתוֹ"
And it shall come to pass that from one New Moon to another,
and from one Sabbath to another
 (ישעיהו פרק סו פסוק כג)

איחוד בתי הכנסת בישראל
 Union of Synagogues in Israel
www.unisyn.org.il

הארגון העולמי של בתי הכנסת
 והקהילות האורתודוקסיות
 World Organization of Orthodox
 Synagogues and Communities

לוח דינים ומנהגים לעדות ישראל

חודש מרחשוון תשע"ג

16 באוקטובר 2012 – 14 בנובמבר 2012

המולד: יום שני, שעה 2 בצהריים, 41 דקות, 9 חלקים.
קידוש לבנה: מליל שישי ג' מרחשוון (19.10.12) ועד ליל שלישי י"ד מרחשוון (29.10.12)
זמן קידוש לבנה לפי עדות המזרח: מליל שלישי, ז' בחשוון (22.10.12) [לאחר 7 ימים מלאים מהמולד]

א' ראש חודש מרחשוון, יום שלישי, ל' תשרי (16.10.12)

בערבית "יעלה ויבוא". בשחרית: אחרי פרשת התמיד אומר: "ובראשי חדשיכם". בברכת המזון: **"יעלה ויבוא"**.
 חצי הלל, קדיש תתקבל, מוציאים ספר תורה, קוראים בפרשת פנחס (במדבר כח): "וידבר ה' אל משה צו את בני ישראל" עד "ונסכו". מעלים לתורה ארבעה קרואים.

נוסח ספרד ואשכנזים חסידים: לכהן מ"וידבר" עד "עולת תמיד", ללוי מ"את הכבש", עד "ניחוח לה". לשלישי חוזרים מ"עולת תמיד" עד "ונסכה", ולרביעי "ובראשי חדשיכם" עד "ונסכו". חצי קדיש, "יהללו", אשרי ובא לציון. **מנהג החסידים** להקדים את "אשרי" "ובא לציון" להחזרת ספר התורה. חולצים תפילין ומתפללים תפילת מוסף של ראש חודש, קדיש תתקבל, עלינו, שיר של יום, ברכי נפשי, אין כאלוקינו.

מנהג עדות המזרח: בערבית מתחילים "בברכי נפשי". בעמידה "יעלה ויבוא". הלל בדילוג ובלי ברכה, קדיש תתקבל. אומר "ואברהם זקן", בריך שמיא. מוציאים ספר תורה, וקוראים בפרשת פנחס (פרק כ"ח, פסוק א'): "וידבר ה' אל משה" וגו'. מעלים לתורה ארבעה קרואים. קוראים לכהן מ"וידבר" עד "עולה תמיד", חוזרים ללוי פסוק "ואמרת להם" עד "רביעית ההין", ולשלישי קוראים מ"עולת תמיד" עד "ונסכה", ולרביעי "ובראשי חדשיכם" עד "ונסכו". חצי קדיש, אשרי ובא לציון, בית יעקב, שיר המעלות, מזמור של יום, הושיענו. מחזירים ספר תורה למקומו, חולצים התפילין לאחר חצי קדיש, מתפללים מוסף של ראש חודש, ולאחר חזרת הש"ץ תתקבל ואומרים "ברכי נפשי", קדיש יהא שלמא, "קוה אל ה'" ו"פיטום הקטורת", עלינו לשבח.

מנהג אשכנזים-פרושים בארץ ישראל: כדעת הגר"א לקרוא לכהן עד "עולה תמיד", ללוי מ"את הכבש" עד "ניחוח לה", לשלישי חוזרים מ"עולת תמיד" עד "ונסכה", ולרביעי "ובראשי חדשיכם" עד "ונסכו".
בברכת המזון: יעלה ויבוא.

ב' ראש חודש מרחשוון, יום רביעי, א' מרחשוון (17.10.12). תפילה וקריאת התורה כאתמול.

זמני הדלקת נרות ביום שישי, ג' בחודש מרחשוון תשע"ג (19.10.12)

הדלקת נרות		הדלקת נרות		צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
19: 11	מלבון	17: 48	ניו יורק	17: 37	ירושלים	16: 26	ירושלים
17: 46	יוהנסבורג	17: 43	לוס אנג'לס	17: 39	תל אביב	16: 42	תל אביב
18: 41	בואנוס איירס	18: 22	פריס	17: 39	באר שבע	16: 42	באר שבע
16: 48	מוסקבה	17: 27	לונדון	17: 37	חיפה	16: 31	חיפה
17: 51	רומא	18: 06	אמסטרדם	17: 40	אילת	16: 35	אילת

שבת פרשת נח, ד' מרחשוון (20.10.12)

קוראים בפרשת השבוע. מפטירים בישעיה פרק נ"ד "רני עקרה" עד "מרחמך ה'", ויש שממשיכים גם "עניה סוערה" עד "כי פארך". מברכים המתענים "שני-חמישי-שני". וכשיש חתן או בר מצווה – מברכים את המתענים במנחה.
במנחה: קוראים בפרשת לך לך ומעלים לתורה שלושה קרואים. אומרים "צדקתך צדק". ברכי נפשי.

יום א', ה' מרחשוון (21.10.12). מי שבדעתו להתענות למחרת – יקבל עליו תענית בתפילת מנחה.
יום ב', ו' מרחשוון (22.10.12). תענית שני קמא, סליחות כנהוג (עלות השחר בירושלים 4:17). סליחות לשני קמא אחרי חזרת הש"ץ (יש מקומות בארץ שמחליפים הפזמון "מלאכי רחמים", ואומרים "ישראל נושע", וביום חמישי "מלאכי רחמים"). בכל אמירת סליחות אומרים גם את הפזמון "א-ל נא רפנא נא". אבינו מלכנו. והוא רחום. א-ל ארך אפים. קוראים בפרשת השבוע ומעלים שלושה קרואים. במנחה – אם יש 10 מתענים – קוראים "ויחל" וברכת כהנים כבתענית ציבור.

יום שלישי, ז' מרחשוון (23.10.12)

בערבית מתחילים בארץ ישראל לומר **"ותן טל ומטר לברכה"** בברכת השנים.
מנהג עדות המזרח: מתחילים לומר ברכת "ברך עלינו" (בחורף).
בחוף לארץ מתחילים לבקש על גשמים בתפילת ערבית, אור ליום רביעי, כ"א בכסלו תשע"ג, 5 בדצמבר 2012.

יום ה', ט' מרחשוון (25.10.12). תענית חמישי של "שני-חמישי-שני", כנהוג. (עלות השחר בירושלים: 4:19).
 השנה חל יום פטירתה של רחל אמנו בשבת והנוהגים לפקוד את קברה מקדימים את הביקור בקבר ליום חמישי.

זמני הדלקת נרות ביום שישי י' בחודש מרחשוון (26.10.12)

הדלקת נרות		הדלקת נרות		צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
19:18	מלבון	17:39	ניו יורק	17:30	ירושלים	16:19	ירושלים
17:50	יוהנסבורג	17:35	לוס אנג'לס	17:32	תל אביב	16:35	תל אביב
18:47	בואנוס איירס	18:09	פריס	17:33	באר שבע	16:35	באר שבע
16:32	מוסקבה	17:13	לונדון	17:32	חיפה	16:31	חיפה
17:41	רומא	17:51	אמסטרדם	17:33	אילת	16:28	אילת

שבת פרשת לך לך, י"א מרחשוון (27.10.12)

מפטירים בישעיהו פרק מ', פסוק כ"ז "למה תאמר יעקב", עד פרק מ"א פסוק ט"ז "בקדוש ישראל תתהלל".
במנהג: קוראים בפרשת וירא ומעלים לתורה שלושה קרואים.

יום ב', י"ג מרחשוון (29.10.12) תענית שני בתרא, כנהוג. (עלות השחר בירושלים: 4:21).

זמני הדלקת נרות ביום שישי י"ז בחודש מרחשוון (2.11.12)

הדלקת נרות		הדלקת נרות		צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
19:25	מלבון	17:30	ניו יורק	17:25	ירושלים	16:13	ירושלים
17:54	יוהנסבורג	17:28	לוס אנג'לס	17:26	תל אביב	16:28	תל אביב
18:54	בואנוס איירס	16:57	פריס	17:27	באר שבע	16:28	באר שבע
17:29	מוסקבה	16:00	לונדון	17:24	חיפה	16:17	חיפה
17:32	רומא	16:38	אמסטרדם	17:28	אילת	16:22	אילת

שבת פרשת וירא, י"ח מרחשוון (3.11.12)

מפטירים במלכים ב' פרק ד, פסוק א' "ואשה אחת". הספרדים מסיימים "ותאמר שלום" (פסוק כ"ג), והאשכנזים ממשיכים עד "ותשא את בנה ותצא".

במנהג: קוראים בפרשת חיי שרה ומעלים לתורה שלושה קרואים.

יום ראשון, י"ט מרחשוון (4.11.12)

עבר יום י"ז במרחשוון (2.11.12), זמן רביעה ראשונה, ולא ירדו גשמים בארץ ישראל, מתחיל הש"ץ לומר בברכת "שומע תפילה" תפילת "וְעֲנֵנוּ בְּיָדָא עֲזָרָא", ומתחילים לנהוג סדר תעניות של יחידים. אם התענו על הגשמים ונענו לפני חצות היום, אומרים ברכת הודאה והלל הגדול. ירדו גשמים לאחר תקופת יובש, צריך לומר ברכת הודאה. להורדת הנוסח המלא של תפילת "ועננו" הקישו: www.unisyn.org.il

זמני הדלקת נרות ביום שישי כ"ד בחודש מרחשוון (9.11.12)

הדלקת נרות		הדלקת נרות		צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
19:33	מלבון	16:22	ניו יורק	17:20	ירושלים	16:07	ירושלים
17:59	יוהנסבורג	16:22	לוס אנג'לס	17:21	תל אביב	16:23	תל אביב
19:00	בואנוס איירס	16:47	פריס	17:22	באר שבע	16:23	באר שבע
16:02	מוסקבה	15:48	לונדון	17:19	חיפה	16:12	חיפה
16:24	רומא	16:26	אמסטרדם	17:24	אילת	16:17	אילת

שבת פרשת חיי שרה, כ"ה מרחשוון (10.11.12)

מפטירים במלכים א', פרק א' "והמלך דוד זקן", עד (פסוק ל"א) "אדוני המלך דוד לעולם". מברכים חודש כסלו שיחול ביום חמישי (15.11.12).
במנהג: קוראים בפרשת תולדות, ומעלים לתורה שלושה קרואים.

יום רביעי כ"ט במרחשוון (14.11.12)

המתענים בערב ראש חודש מתפללים תפילת יום כפור קטן. אם יש עשרה מתענים במחנה, קוראים "יחל" אבל לא אומרים תחנון.

ברכת חודש טוב ומבורך
אליעזר שפר
Eliezer Sheffer

שיעורי תורה על פי תכנית הלימוד בעיון 'עולמות' בבתי הכנסת ובקהילות היהודיות בישראל ובתפוצות

תכנית 'עולמות' מתאימה לכל סוגי ורמות הלימוד. מעניקה אמצעים נוחים בידי הלומדים, להתענג בהנאה צרופה מטעמו המתוק של הלימוד בעיון. נותנת כלים למסירת שיעור עיוני, גם למי שאין עיתותיו בידו להכין שיעור בכוחות עצמו. ומראה את רעננות התורה הקדושה ומשפטיה, בתוך הווית החיים היום יומית.

נושאי הלימוד קשורים לפרשיות השבוע ולמועדי ישראל, ומקיפים עניינים אקטואליים, כדוגמת סוגיית קביעת רגע המוות, שאלת האזנות סתר, נדונים מעשיים בהלכות השגת גבול, שביתת פועלים, ביטוח ודיני קניינים בכרטיסי אשראי והמחאות. נושאים אורח חיים ומועד, כדוגמת הפעלת אתר אינטרנט בשבת, זמני היום בארצות הצפוניות, קו התאריך, דיני מצטער בסוכה, בניית סוכה במקום אסור ומצה שרויה בפסח. נושאים שבין אדם לחברו: לא תחמוד, חנופה, גניבת דעת, ועוד.

פרטים מלאים אודות תוכניות הלימוד והשיעורים של 'עולמות' ניתן לראות באתר: www.olamot.net

לסיוע בפתיחת שיעור חדש וקבלת חוברות לימוד ללא תמורה כספית, ניתן לפנות: 050-410-2399 (972) info@olamot.net

ובאתר העולמי של איחוד בתי הכנסת והקהילות בישראל ובתפוצות: www.unisyn.org.il

דברי הימים – ימי זיכרון בחודש מרחשוון תשע"ג

בעריכת משה אייכל

 <p>ר' קלונימוס קלמן שפירא</p>	<p>ד' חשוון תש"ד נרצח בשואה האדמו"ר מפיאסצנה ר' קלונימוס קלמן שפירא (1889-1943).</p> <p>חידש שיטת חינוך בחינוך החסידי חיבר ספרים רבים ביניהם: חובת התלמידים, הכשרת האברכים, לאחר השואה התפרסמו דרשותיו שנשא בגטו ורשה בספר "אש קודש" ספריו יצאו לאור ע"י אחיו הצעיר הרב ישעיהו שפירא "האדמו"ר החלוץ" ממייסדי הפועל המזרחי.</p>
 <p>הרב צבי הירש קלישר</p>	<p>ה' חשוון תרל"ה נפטר הרב צבי הירש קלישר (1795-1874).</p> <p>הרב נמנה בין מבשרי הציונות וכבר בשנת 1836 פנה ליהודים ברחבי העולם בכדי להתרימם לגאולת קרקעות בארץ ישראל. בהמשך חיבר את ספרו הידוע "דרישת ציון" על גאולת ישראל בדרך הטבע וביישוב הארץ. בשנת 1860 היה ממקימי "חברה ליישוב ארץ ישראל" הארגון המעשי הראשון שפעל למימוש יישוב הארץ. על שמו קרוי הקיבוץ "טירת צבי".</p>
 <p>ד"ר שלמה יוסף בורג</p>	<p>ה' חשוון תש"ס יום פטירת איש האשכולות והמנהיג הרב השר ד"ר שלמה יוסף בן אברהם בורג (1909-1999).</p> <p>יו"ר המפד"ל, נשיא מועצת יד ושם ונשיא המזרחי העולמי. יוסף בורג נולד בגרמניה שם הוסמך לד"ר ובו זמנית גם לרבנות. בשנת 1939 עלה לארץ ישראל. עם הקמת המדינה נבחר לכהן כח"כ וכשר בממשלה ושימש כשליח ציבור בכנסת ובממשלה במשך ארבעים שנה.</p> <p>ד"ר בורג כיהן גם כיו"ר חבר השופטים בחידון התנ"ך העולמי למן יום היווסדה ועד שנה טרם פטירתו. מנוחתו כבוד בבית העלמין סנהדריה בירושלים.</p>
<p>ביום שני, כ"ט בתשרי תשע"ג 15.10.2012 בשעה 15:30: טקס חנוכת רחוב ע"ש הרב ד"ר יוסף בורג – מדינאי, שר, וחבר כנסת בצומת הרחובות יוסף בורג והיכל המשפט – קרית הלאום, ירושלים</p>	
 <p>ר' יהודה מאיר שפירא</p>	<p>ז' חשוון תרצ"ד נפטר ר' יהודה מאיר בן יעקב שמשון שפירא (1887-1933).</p> <p>ייסד את ישיבת חכמי לובלין בפולין וחולל את רעיון הדף היומי אשר בזכותו לומדים רבבות יהודים את הדף היומי. למרות רצונו העז לעלות לארץ ישראל לא הספיק לעלות עקב פטירתו הפתאומית בגיל 46.</p> <p>לאחר השואה העלו משפחתו ומוקיריו את עצמותיו לקבורה בהר המנוחות.</p>
 <p>הרב יהודה לאון אשכנזי</p>	<p>ט' חשוון תשנ"ז יום פטירת הרב יהודה לאון ב"ר דוד אשכנזי (מניטו).</p> <p>רב, מגדולי הוגי הדעות ומנהיגים של יהודי צרפת (1922-1996). במלחמת העולם השנייה הצטרף לצבא הצרפתי שלחם בגרמנים ואף נפצע קשות באחת הקרבות. עם תום המלחמה פעל רבות למען הצלתם הרוחנית של ילדים יהודים שהוסתרו מאימת המלחמה בכנסיות ובמנזרים. בהמשך פעל על אלפים מיהודי צרפת שיעלו לארץ ישראל. הרב אשכנזי חיבר ספרים רבים על מחשבת ישראל. מנוחתו כבוד בהר המנוחות בירושלים.</p>
 <p>משה מונטיפיורי</p>	<p>י"ח חשוון יום פטירת משה מונטיפיורי (1784-1895). פעל רבות לרווחת יהודי ארץ ישראל ולמען עם ישראל בכל רחבי העולם. מראשוני בוני ארץ ישראל. בין פעולותיו ניתן למנות את בנייתו מחדש של חורבת ר' יהודה החסיד. כמו כן, בנה את המבנה מעל קבר רחל (פטירתה ב"א חשוון) ממקימי השכונה הראשונה מחוץ לחומות העיר העתיקה "משכנות שאננים" (נחנכה ב"ח חשוון תרכ"א) על שמו נקראו השכונות ימין משה, קרית משה, מזכרת משה, אוהל משה בירושלים.</p>
 <p>הרב שלמה גורן</p>	<p>כ"ד חשוון תשנ"ד נפטר הרב שלמה גורן (1918-1994). לחם בהגנה ועם הקמת צה"ל 1948 הקים את הרבנות הצבאית ועמד בראשה (בדרגת אלוף) שנים רבות. כרב צבאי ראשי פעל רבות לשחרור העגונות של חללי מלחמת של מלחמת השיחרור, הצוללת דקר, ומשחתת אילת מכבלי עגיונות. עיצב והטביע חותמו על החיים הדתיים בצה"ל.</p> <p>ב-1972 מונה לרב הראשי לישראל. חיבר ספרים רבים בהלכות מדינה וצבא והיתה לו השפעה רבה על החברה הישראלית. מנוחתו כבוד בחלקת הנביאים אשר בהר הזיתים בירושלים.</p>
 <p>הרב אליעזר יהודה וולדנברג</p>	<p>כ"ט חשוון תשס"ז נפטר הרב אליעזר יהודה וולדנברג (1915-2006).</p> <p>מגדולי פוסקי ההלכה בדור האחרון בפרט בענייני רפואה ע"פ ההלכה. חיבורו העיקרי הוא שו"ת ציץ אליעזר 22 כרכים.</p> <p>כיהן כדיין בביה"ד הגדול הצטיין באהדתו לציונות ולמדינת ישראל. חיבר את "הלכות מדינה" שלושה כרכים על דרכי השלטון המדיני בהלכה.</p>

זריחה או שקיעה?

יום עיון לזכר ד"ר זרח ורהפטיג זצ"ל
 במלאת עשור לפטירתו
 בנושא ציונות, ציונות דתית, הנהגה ורבנות

יום העיון יערך ביום חמישי, ב' בחשוון, התשע"ג (18.10.2012) בשעה 16:30
 במרכז מורשת בגין, רח' ש.א. נכון 6, ירושלים לפרטים נוספים – warhaftigz@gmail.com